

VOORBLAD VOOR RAADSBUNDEL, bundelnummer: 8

1. Onderwerp:	Gespreksnotitie: Veranderende vormen van (dorps)participatie	
2. Voor welke raads­cyclus:	Thema raadsrotonde 31 mei 2012	
3. Agendering:	☒	Raadsrotonde in Dru Cultuurfabriek
	☐	Gemeenteraadsvergadering in Dru Cultuurfabriek
	☐	Werkbezoek op locatie:
4. Behandelwijze:	☒	Bespreken
	☐	Kennis van nemen
	☐	Richting geven aan kaderstelling
	☐	Controleren
	☐	Vaststellen door gemeenteraad
5. Indien raadsrotonde, hoeveel behandel­tijd is naar schatting nodig:	☐	drie kwartier
	☐	een uur
	☐	vijf kwartier
	☐	twee uur
	☐	twee en een half uur
6. Samenvatting hoofdpunten:	Bij de uitwerking van het thema (dorps)participatie binnen het Wmo-beleid, richt het college zich met name op de veranderende rollen en verantwoordelijkheden voor samenleving en overheid. Het college legt dit thema ter bespreking aan de raad voor, middels deze gespreksnotitie.	
7. Aan raadsleden mee te zenden stukken:	Concept gespreksnotitie: Veranderende vormen van (dorps)participatie in de gemeente Oude IJsselstreek	
8. Achterliggende stukken:	Geen	
9. Is er behoefte aan een mondelinge inleiding/ toelichting:		
10. Zijn er burgers, bedrijven, organisaties die bericht van raadsbehandeling moeten krijgen?	Neen	
11. Opmerkingen Van het Presidium:		
12 Portefeuillehouder:	W.E.N. Rijnsaardt en J.P.M. Alberse	
13 Meer informatie bij:	T. Tomberg team Welzijn en Onderwijs Tel.: (0315) 292 415 e-mail: t.tomberg@oude-ijsselstreek.nl	
14. Opmerkingen raadsgriffie		

Veranderende vormen van (dorps)participatie in de gemeente Oude IJsselstreek

Gespreksnotitie

Op 19 april heeft de gemeenteraad ingestemd met het Wmo beleidsplan 2012-2015. In het beleidsplan is aangegeven dat de gemeenteraad betrokken zal worden bij de verdere uitwerking van dit beleidsplan. Eén van de thema's die daarbij prominent in beeld is, is burgerparticipatie. In deze notitie wordt duidelijk gemaakt dat participatie geen 1-richtingverkeer meer is en dat de samenleving vraagt om een andere rol van de overheid. Willen wij inspelen op - en gebruik maken van - de kracht van de samenleving (burgerkracht), zoals aangegeven in het Wmo beleidsplan, dan zullen we als serieuze gesprekspartner aanwezig moeten zijn in die samenleving. Daar waar het gebeurt zullen we actief aanwezig moeten zijn. Een veranderende rol van de gemeente is daarvoor noodzakelijk:

“van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie”Is een kader in het Wmo-beleidsplan 2012-2015.

Dit kader wordt in deze notitie nader uitgewerkt.

Participatie

Participatie is op dit moment in de ogen van velen nog steeds teveel gedacht vanuit de gemeentelijke ambities. ---Wij betrekken onze inwoners bij...!--- Dit is een misvatting rondom participatie.

De samenleving verandert continu. Mensen wordt steeds mondiger, kunnen snel en makkelijk over informatie beschikken en bezitten zelf enorm veel kennis, ook van vraagstukken die de overheid zich toe-eigent. De overheid lijkt veel moeite te hebben om mee te gaan in die verandering, waardoor de kloof tussen burger en overheid soms alleen maar groter lijkt te worden.

Van oudsher heeft de overheid de neiging om te (be)sturen vanuit kennis. Immers, kennis is macht. Het principe: “De overheid weet wat goed is voor haar burgers”, wordt echter niet (meer) geaccepteerd door de huidige samenleving. Het vertrouwen in de overheid is tanend. De reputatie van de gemeente is matig. Dorpsraden en Belangenverenigingen of andere verbanden in onze gemeente, willen geen speelbal worden van de gemeente. De samenleving eist voor zichzelf steeds meer verantwoordelijkheid op en roept de gemeente op om meer betrokkenheid bij de lokale ontwikkelingen en problematiek te tonen. Betrokken inwoners vragen om een betrokken gemeente.

Pas als de gemeente zelf (pro-)actief participeert (betrokkenheid en enthousiasme toont, faciliteert, motiveert, inspireert, verbindt, luistert en creatief meedenkt) in de samenleving, zal de samenleving (ook individueel) meer participatief en verantwoordelijk gedrag vertonen.

Daarnaast is een tendens waarneembaar dat inwoners de overheid steeds meer (enkel en alleen) zien als probleemoplosser, terwijl de overheid tegen haar grenzen aanloopt en niet bij machte is om alle (sociale) problemen op te lossen. Deze ontwikkeling vraagt om een andere overheid en een andere verdeling van rollen en verantwoordelijkheden.

Rollen en verantwoordelijkheden

De geschetste ontwikkelingen in de maatschappij leiden ertoe dat de rollen en verantwoordelijkheden van de individuele inwoners, de samenleving en de overheid opnieuw gedefinieerd moeten worden.

Dit vraagt enerzijds een enorme omslag in denken en doen van zowel individuele inwoners, de samenleving als van de overheid (en maatschappelijke organisaties waarvoor de overheid opdrachtgever is). Anderzijds is echter duidelijk dat er heel veel kracht en zelforganiserend vermogen aanwezig is binnen de Oude IJsselstreekse samenleving. Treffende voorbeelden zijn het actieve verenigingsleven, de tomeloze inzet van vele vrijwilligers en mantelzorgers, de charitatieve en verbindende rol van kerkelijke organisaties en de organisatie van vele evenementen voor en door de samenleving. Inwoners dragen naar eigen vermogen bij aan hun eigen leefomgeving.

De meeste inwoners kunnen op basis van eigen kracht participeren in de samenleving. Er liggen kansen om die kracht meer te benutten en te versterken. Hierin heeft de gemeente een regierol. De ene keer vraagt dat om een minder prominente rol van de gemeente, de andere keer zal de rol van de gemeente juist geïntensiveerd moeten worden. In ieder geval zal gemeentelijke / professionele inzet nodig zijn om de eigen kracht en het sociale netwerk van inwoners daar waar nodig te versterken en te verbinden.

Regierol gemeente

De regierol van de gemeente is: faciliteren, inspireren, activeren, informeren, innoveren en verbinden. Alleen daar waar nodig pleegt de gemeente gerichte interventies ter stimulering en ondersteuning van inwoners en de sociale infrastructuur.

Het signaleren van kansen en problemen in de samenleving begint dus niet van achter een (beleids)bureau. Dat moet juist concreet en lokaal beginnen, bij de ervaring, bij individuen of groepen mensen en de betrokken professionals.

1) Wat willen we bereiken

- a) **Het zelforganiserend vermogen van de inwoner (en zijn verbanden) wordt vergroot, waardoor er minder beroep wordt gedaan op maatschappelijke ondersteuning door de gemeente;**
- b) **Burgerkracht ontwikkelt en versterkt zich, waardoor meer initiatieven van groepen burgers en andere verbanden ontstaan, die de leefbaarheid in de eigen kern te bevorderen;**
- c) **De eigen identiteit van de kern ontwikkelt en versterkt zich, waardoor inwoners zich meer betrokken en 'thuis' kunnen voelen;**
- d) **Van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie, waardoor we partner kunnen zijn in woord en daad. Besluitvorming van de gemeente kan rekenen op meer draagkracht uit de samenleving.**

2) Wat gaan we daarvoor doen

- We geven uitvoering aan de motie van de raad: Wmo Sociaal Veranderkapitaal;
- We staan als gemeente in de vorm van dorpsregisseurs met beide benen in de samenleving. Daartoe wordt een organisatiewijziging (van functies naar rollen) doorgevoerd;
- We vinden samen met verenigingen (bijv. belangenverenigingen) en andere verbanden manieren om nieuwe kwaliteit te creëren. Daartoe geven we onder andere uitvoering aan de motie van de gemeenteraad van 19 april 2012: "Wmo Sociaal Veranderkapitaal" (social innovation);
- Wij ondersteunen initiatieven en experimenten uit de samenleving, die bedoeld zijn om de leefbaarheid van (groepen) burgers te bevorderen. Daarbij zijn wij tevens cofinancier bij concrete activiteiten. 1+1=3 is het streven;
- We spreken mensen en organisaties aan op hun talenten: laat iedereen dat doen, wat hij het beste kan;
- We leggen het initiatief om partners te zoeken in de eigen leefomgeving en faciliteren waar nodig;
- We leggen verbindingen (netwerken);
- De gemeente is bij dit alles het facilitair bedrijf voor inwonerkracht. Daartoe leggen we het mandaat dicht bij onze inwoners (burgeraanbesteding) bij de dorpsregisseur;
- We blijven in gesprek met de samenleving, om daar waar nodig maatwerk te kunnen leveren, om de leefbaarheid te behouden. Daarom organiseren we de ondersteuning in de gemeente zo, dat de drempel tot voorzieningen laag is en de ondersteuning op activering en sociale cohesie is gericht; We creëren waar nodig een platform waar burgers (burgercoöperaties) met elkaar kunnen bepalen welke ondersteuning zij nodig hebben. De dorpsregisseur is hierin ondersteunend en verbindend;
- Vanaf september 2012 geven we uitvoering aan de veranderende vorm van participatie en de gewijzigde rolverhoudingen met onze inwoners. We starten daartoe met de 'pilot dorpskracht' zoals gemeld is in het Wmo beleidsplan.

3) Vervolg.

Na bespreking in de gemeenteraad en na verwerking van uw aanvullingen, wordt de notitie vastgesteld door het college en aan u als gemeenteraad ter kennisname aangeboden.